Veér István Tas

(*Attól tartok-félek:*
halt ötven-néhány évet,
s élt néhány napot.
Maga után,
ceruzával összefirkált,
néhány lapot,
s pár e-mailt hagyott.
Ha ugyan hagyott? (Rejtő J. után)

Veér I. Tas fölvett név. Sajnos én sem ismerem (biztosan) az eredetit, (mert Szabó XIX. Józsefre emlékszem, de lehetett talán Balogh XLII. Sándor is, esetleg Kovács MDCCLX. János?). Vegyészmérnök-hallgató volt, de nem lett vegyészmérnök… nem is annak való volt, de másnak bizonyosan. Hogy minek? Sajnos nem tudom, majd talán 'odafönn' színről-színre látom, remélem, nem lesz késő.
Az "én gyermekeim" egyike, aki talán talpára fog állni valamikor – remél(t)em - ha ugyan el nem késik, ma már elmúlt ötven!
Több olyan hallgatóm volt egyetemi tevékenységem során, akik – mondjuk: ’véletlenül' - belém-botlottak az egyetemen, órák után, lézengő-lebegő lelkekre emlékeztetve a Ch. épületünk este már kihalt aulájában, félénken lelkendezve: ’*Tanár úr, de jó, hogy találkozunk, véletlenül éppen erre jártam*’ egyen-szövegük után tudtam, hogy talán éjfél előtt még hazaérek.. .. Pótapa-nagyapaként, órarenden kívüli elfoglaltságként, belátva fontosságát, egyre elkötelezettebben beszélgettem velük – ápoltam gyökértelen, jobb esetben legalább hiányos családban szocializálódott, kósza és értékes lelküket, évekig-évtizedekig tartó kapcsolatokban. Remélem – felnőtté növésükben - fogódzkodójuk voltam, és: neveltem magamat is! (Ilyen csellengő, fogadott gyerekeim élete olykor rendeződött, csemetéiket 'fake unoká'-imnak tekintem...).
Mi lett belőle, a Vérpistiből? Néha fölbukkant, s ’*csönd-zsákból hangot lop*’ – igen-igen ritkán e-mailt írt, egysorosat, egyszavasat, vagy csak kérdőjelet, felkiáltójelet küld. (Most októberben egy pontot kaptam tőle, félek, nem jót jelenthet! Egy kettőspontnak örültem volna.) Telefonál esetleg (más telefonját használja, persze), röviden kikérdez, felköszönt – s lehord.... Egyszer személyesen is fölkeresett, Szepezden, – nem ismertem föl. Immár másodszor nem, érthető – az utolsó két személyes találkozás között talán tizenöt-hat év telt el. Egy verset szült ebből a ’*nem ülök le, megyek máris*’ viszontlátásból (is).
Nem szokott elköszönni. Ha telefonál, csak bontja a vonalat…. Személyesen találkozva egy darabig távozás nélkül köszön, majd többnyire váratlanul megfordítja a sorrendet.
Igazi szülőként állandóan aggódom érte, családjáról soha nem beszélt... : 2022. októbere óta nem adott jelt magáról. Előtte ugyan fölbukkant, de versei (*A menny egy unalmas hely.. .. lenne*, vagy az *Azt hittem, meghaltam*), nem megnyugtatók. Mielőtt az ’*Emléke szívünkben örökké él*’ kategóriába kerülne, szeretném látni-hallani. És beszélni, igen – mert kérdezni úgysem hagy….

Idegesítő tud lenni: nem enged érzelmeidnek töredéknyi nyugtot sem.

Egyszer nagyon rosszul ment nekünk – adott ’kölcsön’ kétezer forintot. ’*Tiszta pénz, fogadd el nyugodtan*’ – később tudtam meg, hogy ’fogyókúrázott’, azaz ez volt minden pénze: két hetet szó szerint kenyéren és vízen töltött. Inkább vízen… - mivel a Soroksári Duna-ág egyik csónakházában lakott akkor. Azt mondta, hogy nem éhes – már nem. 62 kg-ról lefogyott 56-ra, de ha megborotválkozott volna, akkor talán 55-öt mutatott volna az a mérleg: mindehhez méter-nyolcvanöt magas lehetett. Egy kávét ivott (tej és cukor nélkül). Sohasem fogadta el, ha vissza akartam adni a pénzét. Egyszer egy pulóveremet sikerült ráerőszakolnom – késő ősz volt már.

(’*Csak azért fogadom el, mert éppolyan büdös, mint Te*’ – mondta ’kedvesen’. Akkor még cigarettáztam.. ..)
Születésnapját minden február 30-án ünnepli újabban (most múlt volna 50+x, ha lenne februárban harmincadika), korábban május 35-én tartotta a neves napot – patinás örökifjú.
Nem hisz Istenben – azt mondta egyszer, hogy neki az az ajándék, hogy Isten még mindig hisz őbenne….

Ha valaki látná, értesítsen valahogy!

Műveiről: ’*Ami kijött belőlem, értsd ezt, ahogy akarod - nem érdekel többé. Kell, hogy saját élete, sorsa legyen. Hányan eltűnnek névtelenül, nyomtalanul, és… na, akkor mi van? Egyszer egyik késznek vélt versemet valamikor újraolvastam: de végigborzongtam, rettenetesnek találtam. Úgy járt, mint más ’végtermékeim’: lehúztam a WC-n.*’
Kérdésemre, hogy megjelentethetem-e dolgait, azt mondta, hogy ha akarom, tegyem, de az már az én dolgom, nem érdekli…. Engedélyezte? Ha ez igen lenne, élni kívánok vele, ha már vele nem élhettem sokat. El kell kezdeni temetnem, mert attól tartok, hogy nem lesz, aki eltemesse, aki tudja, hogy kit és mit temet el? (Nézze meg a zsebeit, nincsenek-e bennük még versek, írások, mint Radnótinál… Mást bizonnyal nem lel bennük. Verseit, írásait én dátumoztam föl, amikor eljutottak hozzám drótpostán, vagy egy-egy cédulára írva, bedobta az ajtónkon. Csakis ceruzával írt – ’*mert az nem ázik el, nem folyik szét. Száraz papírra jó írni. Bicskám van, ceruzát meg az Ikeákban szerzem*.’ Egyszer egy féltenyérnyi furnér-trapézra, értsd: rétegelt lemezre írt haikut kaptam tőle – de örülnék, ha előkerülne!)

Szerintem nem (volt?) akárki… ’*kell, hogy saját sorsa, története legyen*’, megmaradjon nyoma már itt, a téridőben is, ökörré-valóságoknak, s nem csak az örökkévalóságnak.

2023. március 03. *zsgy.*, aki a költő itt említett ’engedelmével’ közli egy versét:

Tüzet rakni

Dédapám, aki még
csiholni is tudott tüzet
(ugyan sok munkával)
kérdte, mintegy mellesleg:

Te, gyerek, mi adja hát a szikrát,
az acél, vagy a kövecs?
Vagy az a titok, hogyan
csapódnak ezek össze?

Sokat próbáltam gyerekként,
megfejteni borotva-pengével,
kvarc-kaviccsal a tűz-rejtélyt,
szikrazuhatagig jutva.

(Dédapám közben elballagott,
a lényeget magával vitte
föltalálhatatlanul, a sírba.
Nem kell az már senkinek...
- tán legyintett, úgy mondta.)

Ma is kutatom, álmodok róla:
éppen sikerülne,
de jaj!
Beleébredek:
Nincs magam alkotta tüzem!

A titok, a lényeg,
vele veszhetett.
Valóban és végleg
elenyészhetett.

Öregapám
azóta is
mindenben
keresem.

(2022.02. 24 - Veér I. Tas)